

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : डिसेंबर – २०२५
तृतीय वर्ष
सत्र – ६
विषय:- विविध अर्थव्यवस्था (EDSE-603)

100 Marks
Batch – 2020 - 2023

दिनांक : ०९/१२/२०२५ गुण : १०० वेळ :स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा(कोणतेही दोन) (४०)

१. आर्थिक प्रणाली म्हणजे काय? तिचे स्वरूप व कार्य स्पष्ट करा.
२. आर्थिक प्रणालीचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.
३. कल्याणकारी राज्य म्हणजे काय? त्याची व्याप्ती व उद्दिष्टे स्पष्ट करा
४. भारतीय अर्थव्यवस्थेत सार्वजनिक क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. समाजवादी तत्वांनी भारतीय नियोजनावर कसा प्रभाव टाकला हे स्पष्ट करा.
२. मिश्र अर्थव्यवस्थेत नियोजनाची भूमिका काय आहे?
३. सामंतशाही पतनाची कारणे स्पष्ट करा.
४. विविध आर्थिक प्रणालींतील समानता व भिन्नता स्पष्ट करा.
५. भांडवली अर्थव्यवस्थेचा विकास स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा.(कोणत्याही दोन) (३०)

१. भांडवलशाहीचे फायदे
२. फेबियन समाजवाद
३. खासगी क्षेत्र
४. आर्थिक नियोजन

Translation in English
Sub: Economic Systems (EDSE-603)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. What is an economic system? Explain its nature and functions.
2. Explain the classification of economic systems.
3. What is the Welfare State? Explain its scope and objectives.
4. Discuss the role of the public sector in the Indian economy.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Discuss how socialist principles influenced Indian planning.
2. What is the role of planning in a mixed economy?
3. Discuss the reasons for the fall of Feudalism.
4. Discuss the similarities and differences among various economic systems.
5. Discuss the evolution of Capitalist Economy.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Merits of capitalism
 2. Fabian socialism
 3. Private sector
 4. Economic planning
-